

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра економіки підприємства ім. проф. І.Н. Романенка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

_____ Діброва А.Д.
«__» _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економіки підприємства

ім. проф. І.Н. Романенка

Протокол № 14 від 18 «червня» 2020 р.

_____ Завідувач кафедри
д.е.н., професор Рогач С.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Спеціальність 051 «Економіка»

освітня програма Економіка підприємства

Факультет (ННІ) _____ економічний

Розробники завідувач кафедри, д.е.н., професор Рогач С.М.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

економіка підприємства

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	051 «Економіка»	
Освітня програма	Економіка підприємства	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	300	
Кількість кредитів ECTS	10	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	к.р. з економіки підприємства	
Форма контролю	<i>Іспит</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2-3	3
Семестр	4-5	5
Лекційні заняття	60	10
Практичні, семінарські заняття	60	10
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		
Індивідуальні завдання	180	280
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни:

Рівень економічного зростання і розвитку економіки країни безпосередньо пов'язаний з ефективністю функціонування підприємств. Відповідно у процесі навчання майбутні фахівці мають одержати ґрунтовні економічні знання, вміння використовувати їх на практиці, що є основою ефективної діяльності головної структурної ланки суспільного виробництва. Висококваліфіковані спеціалісти і керівники мають системно опанувати сучасні технологічні, управлінські та інформаційні інновації для обґрунтування рішень щодо підвищення конкурентоспроможності та ефективності функціонування різних соціально-правових структур.

Завдання навчальної дисципліни:

Основними завданнями є надбання студентами знань і вміння з таких проблем, як економічні основи функціонування підприємства; прогнозування і планування діяльності підприємства; формування і використання персоналу підприємства та її оплата; техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства; основний і оборотний капітал підприємства; інтелектуальний капітал та нематеріальні активи підприємства; інвестиційні ресурси та інноваційна діяльність в підприємствах; фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства; витрати виробництва, собівартість і ціни на продукцію; розвиток підприємства: сучасні моделі та трансформації; реструктуризація і санація підприємства; економічна безпека підприємства; банкрутство і ліквідація підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні закономірності розвитку економіки підприємства на основі інвестиційно-інноваційної діяльності;
- методи раціонального і ефективного використання виробничих ресурсів, застосування високопродуктивної техніки і ресурсозберігаючих технологій;
- методику аналізу і оцінки фінансово-економічного стану та ефективності діяльності підприємства;
- сутність ринкової ціни, її різновиди і фактори ціноутворення в сучасному ринковому середовищі;
- сутність категорії «ефективність», її види та співвідношення категорій «економічна ефективність», «продуктивність» і «результативність виробництва»;
- сутність мотивації і оплати праці, тарифної системи та сфера застосування і методичні основи нарахування оплати праці за відрядною і погодинною системами оплати праці.

вміти:

- визначати рівень забезпеченості підприємства виробничими ресурсами та ефективність їхнього використання;
- оцінювати фінансово-економічний стан, ефективність діяльності підприємства та аналізувати одержані результати;
- обґрунтовувати заходи щодо використання інновацій для підвищення ефективності виробництва;
- аналізувати основні тенденції формування структури і обсягів виробництва продукції відповідно до кон'юнктури ринку, яка забезпечує високу ефективність підприємницької діяльності.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до адаптації та дій в новій ситуації;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- навички міжособистісної взаємодії.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
- розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;
- здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач;
- здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів;
- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин;
- здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.
- здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Основи функціонування підприємства														
Тема 1. Теорії підприємства і основи підприємництва			3	2		5						10		
Тема 2. Підприємство як суб'єкт господарювання			3	2		10			2			10		
Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства			2	2		5						10		
Тема 4. Структура і управління підприємством			2	2		5						10		
Тема 5. Прогнозування та планування діяльності підприємства			3	2		5				2		10		
Разом за змістовим модулем 1	7	53	13	10		30			54	2	2	50		
Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства														
Тема 1. Персонал підприємства і оплата праці			2	3		10			2			15		
Тема 2. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства			2	3		5						10		
Тема 3. Основний капітал			3	3		15			2			20		
Тема 4. Оборотний капітал			3	3		10				2		20		
Тема 5. Інтелектуальний			3	3		5						15		
Тема 6. Інвестиційні			2	3		5				2		15		

3 (якщо є в навчальному плані)													
Усього годин	30	300	60	60		180		300	10	10		280	

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теорії підприємства і основи підприємництва	2
2	Підприємство як суб'єкт господарювання	2
3	Зовнішнє середовище господарювання підприємства	2
4	Структура і управління підприємством	2
5	Прогнозування та планування діяльності підприємства	2
6	Персонал підприємства і оплата праці	2
7	Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	2
8	Основний капітал	2
9	Оборотний капітал	2
10	Інтелектуальний капітал	2
11	Інвестиційні ресурси	2
12	Інноваційна діяльність підприємства	2
13	Витрати виробництва і собівартість продукції	2
14	Ціноутворення на продукцію	2
15	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2
16	Інтегрована економічна ефективність діяльності підприємства	2
17	Сучасні теорії та моделі розвитку підприємства	2
18	Економічна безпека підприємства	2
19	Реструктуризація і санація підприємства	1
20	Банкрутство і ліквідація підприємства	1

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Персонал підприємства і оплата праці	2
2	Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства	2
3	Основний капітал	3
4	Оборотний капітал	3
5	Інвестиційні ресурси	2
6	Інноваційна діяльність підприємства	2
7	Витрати виробництва і собівартість продукції	2
8	Ціноутворення на продукцію	2
9	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2
10	Інтегрована економічна ефективність діяльності підприємства	2
11	Інвестиційні ресурси	2

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
....		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентів

1. Суть інституційної теорії фірми.
2. Показники руху та ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві.
3. Суть підприємництва, принципи та види підприємницької діяльності.
4. Економічний зміст, види і функції ціни.
5. Поняття амортизації та методи її нарахування.
6. Виробнича та соціальна інфраструктура, їх економічне значення.
7. Показники ефективності використання оборотних засобів на підприємстві.
8. Поняття підприємства, його цілі і напрямки діяльності. Класифікація підприємств.
9. Показники забезпеченості та економічної ефективності використання основного капіталу підприємства.
10. Зовнішнє середовище господарювання підприємств.
11. Характеристика ринкового середовища функціонування підприємств.
12. Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства.
13. Показники економічної ефективності використання автомобільного транспорту.
14. Оплата праці персоналу підприємства.
15. Оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій.
16. Економічна сутність і класифікація інвестиційних ресурсів.
17. Організаційна і виробнича структура підприємства.
18. Суть витрат підприємства та їх основні види.
19. Поняття, функції та методи управління діяльністю підприємства.
20. Принципи ціноутворення на продукцію сільського господарства.
21. Суть прогнозування розвитку підприємства, методи прогнозування.
22. Оцінка прибутковості і фінансової стійкості підприємства.
23. Принципи і методи планування діяльності підприємства.
24. Поняття, характеристика інноваційної діяльності та види інновацій.
25. Стратегічне планування розвитку підприємства. Бізнес-план.
26. Калькулювання собівартості продукції аграрного підприємства.
27. Тактичне і оперативне планування.
28. Резерви та шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства.
29. Інвестиції в основний капітал та їх структура.
30. Поняття і форми реструктуризації підприємства.
31. Суть процесу санації підприємства.
32. Джерела та методи збирання економічної інформації.

33. Поняття економічної безпеки підприємства та організація економічної розвідки.
34. Види і показники ефективності реструктуризації підприємства.

ОСбакалавр Спеціальність «Економіка підприємства»	Кафедра економіки підприємства ім. проф. І.Н. Романенка	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Економіка підприємства»	Затверджую Зав. кафедри (підпис) Рогач Світлана Михайлівна Протокол № 10 від 24 квітня 2020 р.
--	--	--	---

Екзаменаційні запитання

1. Теорії підприємств та їх еволюція.
2. Показники руху та ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві.

Тестові завдання різних типів

	Питання 1. Фактори зовнішнього середовища:
1	Техніко-технологічні
2	Демографічні
3	Економічні
4	Міжнародні
5	Соціально-культурні
6	Всі відповіді вірні.

	Питання 2. Партнерське середовище, суб'єктами якого є підприємства, організації й установи, з якими воно безпосередньо вступає в певні економічні, фінансові та виробничі відносини – це:
	<i>У бланку відповідей подати одним словом</i>

	Питання 3. Співвіднесіть показники руху і технічного стану основного капіталу:	
1	Коефіцієнт оновлення	А) визначається відношенням недоамортизованої частини основного капіталу до його вартості на початок року;
2	Коефіцієнт вибуття	Б) визначається відношенням вартості введеного основного капіталу до його наявності на кінець року;
3	Коефіцієнт зносу	В) визначається відношенням вартості основного капіталу, що вибув, до його наявності на початок року;
4	Коефіцієнт придатності	Г) визначається відношенням величини зносу основного капіталу до його вартості на початок року.

	Питання 4. Організаційна структура підприємства – це:
1	Взаємозв'язки, які існують між підрозділами і його працівниками

2	Розподіл функцій між підрозділами підприємства
3	Взаємозв'язки між підрозділами підприємства
4	Склад виробничих підрозділів підприємства

	Питання 5. Підприємство – це:
1	Економічно самостійна господарська ланка з правами юридичної особи, що виготовляє продукцію, виконує роботи, надає послуги
2	Первинна ланка, що функціонує на основі бюджетного фінансування держави
3	Професійно організований колектив, що виготовляє продукцію, виконує роботи, надає послуги
4	Професійно організований колектив, який самостійно вирішує питання забезпечення ресурсами

	Питання 6. Співвіднесіть показники ефективності використання основного капіталу підприємства:	
1	Капіталовіддача	А) визначається відношенням прибутку до середньорічної вартості основного і оборотного капіталу і виражається в процентах;
2	Капіталомісткість продукції	Б) визначається відношенням вартості валової продукції з розрахунку на 1 грн основного капіталу;
3	Норма прибутку	В) визначається відношенням середньорічної вартості основного капіталу з розрахунку на 1 грн валової продукції.

	Питання 7. Найпростіша форма договірної об'єднання підприємств (фірм, компаній, організацій) з метою постійної координації господарської діяльності, яка не має права втручатися у виробничу і комерційну діяльність будь-якого з її учасників (членів) – це:
	<i>У бланку відповідей впишіть вірну відповідь</i>

	Питання 8. Показники економічної ефективності капітальних вкладень:
1	Приведені витрати
2	Коефіцієнт оновлення основного капіталу
3	Норма прибутку
4	Середньорічний приріст валової продукції в результаті інвестицій
5	Строк окупності капітальних вкладень

	Питання 9. Співвіднесіть показники руху трудових ресурсів у підприємстві:	
1	Оборот робочої сили по прийому	А) визначається відношенням чисельності працівників, звільнених за власним бажанням до середньооблікової їх чисельності за відповідний період і виражається в процентах;
2	Плинність персоналу	Б) визначається відношенням чисельності прийнятих на роботу до середньооблікової чисельності працівників за відповідний період і виражається в процентах;
3	Оборот робочої сили по звільненню	В) визначається відношенням загальної чисельності звільнених працівників до середньооблікової їх чисельності за відповідний період і виражається в процентах.

	Питання 10. Визначити прибуток від реалізації продукції, якщо рівень рентабельності становить 20%, собівартість продукції - 450 грн.
1	900
2	22,5

3	225
4	90
5	90,5

Задача. Чисельність працівників у цеху птахофабрики за звітний рік становила 46 осіб, обсяг валової продукції склав 920 тис. грн. У плані на рік обсяг валової продукції збільшиться на 16,3%, продуктивність праці – на 7%. Визначити на наступний рік обсяг валової продукції, продуктивність, праці, чисельність працівників.

8. Методи навчання

Методи навчання поділяють за відповідним етапом навчання, на кожному з яких розв'язують специфічні завдання: орієнтація на методи підготовки студентів до вивчення матеріалу, що передбачає пробудження інтересу, пізнавальної потреби, актуалізацію базових знань, необхідних умінь і навичок; на методи вивчення нового матеріалу; на методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного; на методи контролю й оцінки результатів навчання. Крім того, у навчальному процесі викладач виокремлює методи пояснення навчальної дисципліни, різноманітні методи організації самостійної роботи студентів.

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод найширше застосовують для передавання значного масиву інформації.

Метод проблемного викладення. Використовуючи відповідні джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть полягає в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом пізнавальних завдань на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над програмами та з навчальними посібниками. Такий метод, як евристична бесіда є перевіреним способом активізації мислення, спонукання до пізнання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження і розрахунки та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

Методи контролю та самоконтролю: методи усного контролю; методи письмового контролю та самоконтролю; методи практичного контролю і методи практичного самоконтролю.

9. Форми контролю

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є лекції, семінарські (практичні) заняття, консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Відповідно до вище зазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання модульних контрольних робіт, реферату, виконання індивідуальних практичних завдань та іспит за період вивчення дисципліни.

Контрольні заходи, які проводяться в університеті визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу.

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» затвердженого вченою радою НУБіП України 27 лютого 2019 року, протокол №7, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Навчальний матеріал дисциплін, які викладаються протягом одного семестру – осіннього чи весняного, поділяється лекторами на *два-три змістові модулі*.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи, колоквиуму, результату експерименту, що можна оцінити чисельно, розрахункової чи розрахунково-графічної роботи тощо.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Після проведення проміжних атестацій з двох змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектором дисципліни визначається рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи R_{HP} (не більше 70 балів) за формулою:

$$R_{HP} = \frac{0,7 \cdot (R_{3M}^{(1)} \cdot K_{3M}^{(1)} + \dots + R_{3M}^{(n)} \cdot K_{3M}^{(n)})}{K_{дис}}, \quad (1)$$

де $R_{3M}^{(1)}, \dots, R_{3M}^{(n)}$ – рейтингові оцінки із змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{3M}^{(1)}, \dots, K_{3M}^{(n)}$ – кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) (або годин), передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{дис} = K_{3M}^{(1)} + \dots + K_{3M}^{(n)}$ – кількість кредитів ЄКТС (або годин), передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Формулу (1) можна спростити, якщо прийняти $K_{3M}^{(1)} = \dots = K_{3M}^{(n)}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R_{3M}^{(1)} + \dots + R_{3M}^{(n)})}{n} . \quad (2)$$

Рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

На рейтинг з навчальної роботи можуть впливати рейтинг з додаткової роботи та рейтинг штрафний.

Рейтинг з додаткової роботи додається до рейтингу з навчальної і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається здобувачам вищої освіти рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня їх знань з дисципліни.

Максимальна кількість балів (20) надається здобувачу вищої освіти за:

- отримання диплому I-го ступеню переможця студентської наукової конференції навчально-наукового інституту чи факультету (коледжу) з відповідної дисципліни;
- отримання диплому переможця (I, II чи III місце) II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни чи спеціальності (напряму підготовки) у поточному навчальному році;
- отримання диплому (I, II чи III ступеню) переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з відповідної дисципліни у поточному навчальному році;
- авторство (співавторство) у поданій заявці на винахід чи отриманому патенті України з відповідної дисципліни;
- авторство (співавторство) у виданій науковій статті з відповідної дисципліни;
- виготовлення особисто навчального стенду, макету, пристрою, приладу; розробка комп'ютерної програми (за умови, що зазначене використовується в освітньому процесі при викладанні відповідної дисципліни).

Рейтинг штрафний не перевищує 5 балів і віднімається від рейтингу з навчальної роботи. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для здобувачів вищої освіти, які невчасно засвоїли матеріали змістових модулів, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Підсумкова атестація включає семестрову та державну атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестрова атестація проводиться у формах семестрового екзамену або семестрового заліку з конкретної навчальної дисципліни.

Семестровий екзамен (далі – *екзамен*) – це форма підсумкової атестації засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Семестровий залік (далі – *залік*) – це форма підсумкової атестації, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу (виконаних ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях та під час самостійної роботи) з навчальної дисципліни за семестр.

Диференційований залік – це форма атестації, що дозволяє оцінити виконання та засвоєння здобувачем вищої освіти програми навчальної чи виробничої практики, підготовки та захисту курсової роботи (проекту).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамени і заліки відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзаменів і заліків визначається робочими навчальними програмами дисциплін.

11. Методичне забезпечення

1. Рогач С.М., Гуцул Т.А., Степасюк Л.М. Методичні вказівки до виконання практичних завдань студентами спеціальності 051 – «Економіка»Київ. «ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 96с.
2. Рогач С.М., Степасюк Л.М., Гуцул Т.А. Методичні рекомендації до вивчення курсу «Економіка підприємства»Київ. «ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 326с.
3. Степасюк Л.М. «Економіка підприємства» Робочий зошит для виконання практичних завдань студентами спеціальності 051-«Економіка»Київ. «ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 139с.
4. Економіка підприємства: методичні вказівки для самостійного вивчення курсу студентами заочної форми навчання галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво». Л.М. Степасюк, О.В. Величко, Л.О. Куцеконь. К.: НУБіП України, 2016. 41 с.
5. Індивідуальні завдання для самостійної роботи з курсу «Економіка підприємства» для студентів галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» Л.М. Степасюк, О.В. Величко, Л.О. Куцеконь. К.: НУБіП України, 2016. 75с.
6. Економіка підприємства: методичні вказівки до виконання модульних робіт студентами напряму підготовки «Економіка підприємства». Л.М. Степасюк, О.В. Величко. К.: «ЦП «КОМПРИНТ»» 2016. – 64 с.
7. Економіка підприємства (конспект лекцій) для студентів галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво». Степасюк Л.М., Величко О.В., Куцеконь Л.О. К.: НУБіП України, 2016. 182 с.
8. Тематичний довідник з економіки підприємства. Степасюк Л.М., Суліма Н.М. К. : НУБіП України. 2017. – 159 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. С.М. Рогач, Т.А. Гуцул, Л.М. Степасюк, О.В. Величко, Н.М. Суліма Економіка підприємства. К.: «ЦП «КОМПРИНТ». 2018.
2. Економіка аграрних підприємств. Рогач С.М., Степасюк Л.М., Мірзоєва Т.В., Томашевська О.А. К.: «ЦП «КОМПРИНТ». 2019. 480 с.
2. Степасюк Л.М., Суліма Н.М., Величко О.В. Практикум з економіки і фінансів підприємстваКиїв. «ЦП «КОМПРИНТ». 2016. 385с.
3. Михайлов С.І., Степасюк Л.М., Городенко С.В. Економіка підприємстваКиїв. «ЦП «КОМПРИНТ». 2018. 417с.
4. Степасюк Л.М., Суліма Н.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємстваКиїв. «ЦП «КОМПРИНТ». 2019. 466с.
6. Економіка підприємства: / В.І. Мацибора, Т.В. Мацибора, В.К. Збарський: [Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів]. К.: Каравелла, 2012. 328 с.
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор Видавництво. 2016. 378 с.

8. Економіка підприємства: [підручник] Швиданенко Г.О., В.Г. Васильков, Н.П. Гончарова; за заг. ред. Г.О. Швиданенко. К.: КНЕУ. 2016. 598с.

9. Економіка підприємства : [підручник] за ред. С.Ф.Покропивного. К. : КНЕУ. 2012. 526 с.

Допоміжна

1. Агропромисловий комплекс України в 2018 році (в цифрах, графіках, діаграмах). К.: ІАЕ УААН. 2018. 56 с.

2. Єрмоленко В.М., Степасюк Л.М., Тітенко З.М. Державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: економіко-правові аспекти: монографія К. : «ЦП «КОМПРИНТ»», 2019. 441 с.

3. Агропромисловий комплекс України: стан, тенденції та перспективи розвитку: Інформ.–аналіт. збірник. Вип.4 /За ред. П.Т. Саблука. К.: ІАЕ УААН, 2016. 601с.

4. Рогач С.М., Ільків Л.А., Мірзоєва Т.В., Степасюк Л.М., Томашевська О.А. Економічні засади виробництва зернових і зернобобових нішових сільськогосподарських культур: монографія К. : «ЦП «КОМПРИНТ»», 2019. 428 с.

5. Економіка підприємства : підручник / За заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. Суми : Університетська книга. 2016. 864 с.

6. Дикань В. Л. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств: Монографія. 2017р. 160с.

7. Ліщишин О. І. Довідник економіста підприємця (терміни ринкової економіки). 2012. 176с.

8. Глущкевич Н. В. Облік витрат та калькулювання собівартості в сільському господарстві: теорія, методика. Економічний форум. 2016. № 1. С. 11–21.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України// [Електронний ресурс]. Режим доступу: ukrstat.gov.ua (дата звернення 15.03.2019).

2. Офіційний сайт Національного агропорталу // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://latifundist.com> (дата звернення 23.04.2019).

3. Офіційний сайт Інформаційно-аналітичної агенції «АПК-Інформ» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.apk-inform.com/ru/analityc> (дата звернення 14.04.2019)..

4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://minagro.gov.ua> (дата звернення 22.04.2019).

5. Офіційний сайт Співки економістів України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ucluster.org/sokolenko/2008/07/innovacijny-klasteru-mexanuzm-pidvyshhennya-konkurentospromozhnosti-regionu/>

6. Електронний курс з економіки підприємства. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [Pehttps://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1277](https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1277)